

Naturskyddsföreningen i Göteborg
House of Win-Win
Tredje Långgatan 13B
413 03 Göteborg
info.goteborg@naturskyddsforeningen.se

27 oktober 2010

Byggnadsnämnden
Göteborgs Stad
Box 2554
403 17 Göteborg
sbk@sbk.goteborg.se

Yttrande över
Slottsskogen - Parkens framtida utveckling och förändring

Inledning

Naturskyddsföreningen i Göteborg ser positivt på att ett program för Slottsskogen tas fram. Parken är unik i sin storlek, sin mångfald av möjliga aktiviteter och blandningen av park och skogsmiljö. Slottsskogen är "Göteborgarnas park" och bör förvaltas väl. Vi anser att det är viktigt att bevara mångfalden av miljöer och platser. Det är särskilt viktigt att bevara och förstärka parkkänslan i de områden som är parklika idag samt att stärka naturvärdena i de områden som är mer vilda och otillgängliga.

Tillgänglighet

Ansatsen varsamhet men inte stopp för förändringar är bra. Skogens värde som rekreations- och motionsplats bör stärkas.

I Slottsskogen finns många stigar och slingor, de flesta antagligen spontant tillkomna genom människors aktiviteter. Vi skulle gärna se att ett par av dessa slingor bestående av mindre stigar blir bättre utmärkta med sträckning och längd för att inbjuda till promenad i de delar av parken som inte är så tillrättalagda. Stigar och platser bör dock behålla sin naturliga karaktär.

Föreningen ställer sig tveksam till om den nya gångstig som föreslås väster om Azaleadalen behövs. Området där stigen planeras är av lite mer vildvuxen skogskaraktär som är viktig för exempelvis insektsätande fåglar. Vid en eventuell anläggning av stigen bör man därför röja så lite vegetation som möjligt samt bevara stigens spontana karaktär.

Föreningen ställer sig negativ till de nya parkeringsplatser som föreslås norr om Dalens fotbollsplaner. Slottsskogen försörjs av en mycket bra kollektivtrafik och parken bör inte uppmuntra ökad bilism med hänsyn till Göteborgs lokala miljömål "Begränsad klimatpåverkan". (s. 29)

Dag Hammarskjöldsleden skär av Botaniska Trädgården från Slottsskogen, skapar mycket buller och gör de större entréerna till bägge parkerna obehagliga. Föreningen anser att leden bör byggas bort på något sätt. Vore det möjligt att göra om leden till en stadsgata med en helt annan utformning? Eller grävas ner i tunnel? Om trafikleden inte längre utgjorde en bullrig barriär skulle mycket bättre gång- och cykelförbindelser mellan Slottsskogen och Botaniska trädgården kunna anordnas. Planen bör beakta en framtida trafikled som inte längre är en barriär. I avvaktan på en sådan långsiktig lösning ställer vi oss positiva till en bulleravskärmning mot leden. Vi vill gärna se fler förbindelser över Dag Hammarskjöldsleden och ställer oss positiva till den gång och cykelbro som planeras mellan Botaniskas entré och Slottsskogen, oavsett om ett Naturum byggs där eller inte. Den befintliga gång- och cykelbron över Dag Hammarskjöldsleden har ett stort värde, bl.a. för de som cyklar mellan Majorna och Sahlgrenska eller Mölndal.

Den föreslagna inramningen av entrén vid Linnéplatsen kan gärna markeras med några mindre planteringar för att behålla den öppen och välkomnande. Eventuella byggnader, grindar och dylikt bör inte inkräkta på grönytorna.

Djur och växter

Ekodukt: Slottsskogen är omgiven av stora trafikleder och djur har svårt att röra sig mellan parken och andra grönområden. En huvudled för djurrörelser borde vara till och från Änggårdssbergen. Naturskyddsföreningen anser därför att en ekodukt bör anläggas, lämpligast i nord-sydlig riktning mellan två kullar på varsin sida av Dag Hammarskjöldsleden; från höjden väster om bussgaraget vid Margretebergsmotet söderut till höjden vid Lillängsgatan. En sådan ekodukt ansluter i förlängningen genom Änggårdssbergen till Sandsjöbacka över den ekodukt som vi hoppas anläggs över Söderleden.

Djurgårdarna: Föreningen anser att djurgårdarna enbart skall ha djur som kan trivas i hägn och omfatta lantraser/hushållsdjur, eventuellt med ett bevarandevärde. (s. 19). En sådan omställning kan skapa miljönytta. En idé är att får och getter kan vallas och användas som "gräsklippare", inte bara här utan även på andra håll i staden. Det blir ett spännande och pedagogiskt arrangemang då djurskötarna vallar fåren tillsammans med vallhundar. Fåren kan förstås också klippas, allmänheten kan bjudas in för att se på, och ullen kan användas.

Parken bör upphöra med att hålla vingklippa fåglar, eftersom de löper stor risk att tas av rovfåglar och har berövats sin naturliga flyktmöjlighet.

Växtröjning: En röjning av utsiktsplatser föreslås, programsamrådet anger inte vilka platser som menas med just utsiktsplats. Ett allmänt tillstånd att röja runt samtliga platser bör inte ges. Varje plats bör bedömmas utifrån de ingrepp, till exempel avverkning som krävs för att ge utsikt. I de fall där stor inverkan måste ske bör man inte återskapa en utsiktsplats. I övrigt anser föreningen att den lite förvildade vegetationen i delområdet Naturparken (område 7) har ett naturvärde som inte bör tas bort genom att göra vegetationen mer parklik. Om förslaget att röja i området görs för att öka tryggheten på kvällen /natten anser vi att ett bättre användande av trygghetsskapande belysning är att föredra. Då det gäller röjning av strandvegetationen runt Stora och Lilla dammen bör i första hand djurens behov hävdas. Stränderna runt Stora dammen har väldigt få platser för fåglar att gömma sig och häcka i, här behövs snarare mer vegetation för att skapa livsmiljö för fler spännande fåglar. Med ett väl planerat tillskott av buskage och mindre träd på sina ställen vid stränderna, skulle det kunna bli intressant med fågelskådning direkt från Villa Belparcs servering.

Naturum

Naturskyddsföreningen i Göteborg är tveksam till om värdet av ett Naturum i en centralt beläget stadspark är så stort att det är befogat med en ny byggnad där. Vi ser hellre att det förläggs till någon befintlig byggnad i till exempel Botaniska eller Naturhistoriska alternativt att ett annat informationssätt tas fram till exempel skyltar.

Skulle ett Naturum trots allt bli byggt finns det bara ett som det verkar acceptabelt alternativ av de fem angivna och det är förslaget Botaniska "Parkeringen". Platsen är redan hårdgjord, byggnaden kan fungera som ljudbarriär mot Dag Hammarsköldsleden samt att en mycket välkommen gång/cykelbro mellan Botaniskas entré och Slottskogen troligare blir byggd. Om dessutom leden i framtiden skulle överdäckas blir det en än naturligare placering.

Förslaget Linnéplatsen "Branten" är det sämsta på grund av det stora ingreppet i ett område med högt naturvärde, med gamla ekar och flera rödlistade djur- och växtarter. Att förlägga byggnaden till Linnéplatsen "Entréytan" tar bort en idag ofta använd gräsmatta samt ökar en icke önskvärd hårdgörning av entrén till parken. De två övriga förslagen Botaniska "Skogssluttningen" och "Dammen" innebär stora ingrepp i vackra parkområden med gamla och stora träd.

Föreningen anser också att om ett Naturum byggs på Botaniska "Parkeringen" behöver man inte ersätta de borttagna parkeringsplatserna med nya då tillgängligheten med kollektivtrafik är tillräckligt god.

Odling

Odlingslotter vid Ekedalsgatan: Odlingslotter är ett befogat ingrepp i Slottsskogen och

verksamheten bör främjas, men man bör dock var noga i utformningen av odlingsområden för att parkkaraktär och offentlighet skall bevaras och således är det aktuellt att inte tillåta bebyggelse bland lotterna. Vidare bör djurs förflyttningar över Ekedalsgatan underlättas genom att odlingslotterna inte avgränsas med staket. Således förordar vi inget av de två huvudalternativen i planen.

Odling vid ekonomigårdarna: Föreningen anser att en form av odling som kommer allmänheten till gagn är att föredra vid Blomstergården. På så vis uppnås en variation i odlingsformerna i parken. Goda exempel finns på andra håll i staden, t.ex. kan Stadsjord engageras. I andra hand kan vi tänka oss odlingslotter, under förutsättning att de inte inhägnas, men inte kolonistugor.

Pedagogik

Föreningen ser gärna att man tar tillfället i akt att göra Slottskogen till ett exempel på kretsloppstänkande. Slottskogen har många besökare och många slänger avfall efter sig. Idag är det bra med många insamlingskärl och burar för engångsgrillar. Men bättre vore att försöka minska på avfallsmängderna och att källsortera dem. Flera av insamlingsställena bör utvecklas till källsorteringsgårdar med olika fraktioner och framför allt en fraktion för insamling av biologiskt material. Slottskogens förvaltningspersonal är väl lämpade att ta hand om detta biologiska material. Antingen kan det komposteras på plats eller så kan det skickas till biogasframställning. Med informationstavlor och tydliga insamlingskärl kan Slottskogen bli en pedagogisk resurs i kretsloppsarbetet.

Vidare har parken potential för ännu mer lek och utomhuspedagogik. Planen borde tydliggöra möjligheten att förlägga lektioner i parken, och ange bra platser för dem.

Naturskyddsföreningen i Göteborg
genom

Gustav Sjöblom
Ordförande